

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkýň: **1/ D. Z.**, bývajúcej X., **2/ D. Z.**, bývajúcej X., **3/ Ž. Z.**, bývajúcej X., zastúpených Mgr. Viktóriou Hellenbart, advokátkou v Lučenci, M. Rázusa 32, proti žalovaným: **1/ MUDr. E. M., PhD.**, bývajúcej M., **2/ M. K.**, neznáma vlastníčka, **3/ K. K.**, neznáma vlastníčka, **4/ R. K.**, neznáma vlastníčka, **5/ M. F.**, neznáma vlastníčka, **6/ A. K.**, neznáma vlastníčka, **7/ V. K.**, bývajúcej L., **8/ Ing. M. K.**, bývajúcemu B., **9/ M. K.**, bývajúcej T., **10/ Ing. K. P.**, bývajúcej H., **11/ A. Č.**, bývajúcej R., **12/ K. K.**, neznáma vlastníčka, **13/ E. F.**, bývajúcemu R., **14/ E. J.**, bývajúcej R., **15/ MUDr. S. N.**, bývajúcej B., **16/ P. F.**, bývajúcemu N., **17/ M. F.**, bývajúcemu P., **18/ MUDr. A. V.**, bývajúcej M., **19/ A. Š.**, neznáma vlastníčka, **20/ J. B.**, neznámy vlastník, **21/ A. B.**, neznáma vlastníčka, **22/ A. J.**, neznáma vlastníčka, **23/ O. J.**, neznámy vlastník, **24/ J. B.**, neznámy vlastník, **25/ A. B.**, neznáma vlastníčka, **26/ M. D.**, neznámy vlastník, **27/ M. K.**, bývajúcemu N., **28/ F. K.**, bývajúcemu N., **29/ Ing. Arch. R. M.**, bývajúcej J., **30/ M. K.**, neznáma vlastníčka, **31/ Š. K.**, neznámy vlastník, **32/ F. A.**, neznámy vlastník, **33/ A. A.**, neznáma vlastníčka, **34/ M. K.**, neznáma vlastníčka, **35/ A. B.**, bývajúcej M., **36/ J. B.**, bývajúcemu Z., **37/ Š. B.**, bývajúcemu P., **38/ M. B.**, bývajúcej Š., prechodne: O., **39/ J. B.**, bývajúcemu P., **40/ M. L.**, **rod. B.**, bývajúcej Š., **41/ F. B.**, bývajúcemu Z., **42/ A. D.**, neznáma vlastníčka, **43/ Mgr. M. K.**, bývajúcej F., **44/ V. F.**, bývajúcej M., **45/ Mgr. F. F.**, bývajúcemu S., **46/ L. K.**, bývajúcej B., žalovaní v 2/ až 6/, 12/, 19/, 20/ až 26/, 30/ až 34/, 42/ ako neznámi vlastníci zastúpení Slovenským pozemkovým fondom, so sídlom v Bratislave, Búdková č. 36, **o určenie vlastníckeho práva**, vedenej na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 5 C 53/2010, o dovolaní žalobkýň proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 30. apríla 2013, sp. zn. 14 Co 403/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovaným náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Lučenec rozsudkom z 15. augusta 2011, č. k. 5 C 53/2010-326 žalobu, ktorou sa žalobkyne v 1. až v 3. rade domáhali určenia, že CKN parcely číslo X. vo výmere X. m² zastavané plochy a nádvoría, CKN parc. č. X. vo výmere X. m² zastavané plochy a nádvoría, CKN parc. č. X. zastavané plochy a nádvoría vo výmere X. m² a CKN parc. č. X. vo výmere X. m² orná pôda, vytvorené geometrickým plánom súkromného geodeta L. P., číslo G. z 19. októbra 2006, patria do dedičstva po nebohom A. I. Z., nar. X., zomrelom X., naposledy bývajúcim v D., alebo že tieto nehnuteľnosti patria do dedičstva po I. G. Z., nar. X., ktorý zomrel X. a po R. Z., nar. X., ktorá zomrela X., titulom nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním, ako nedôvodný zamietol. Súd v odôvodnení rozsudku konštatoval, že pri nedostatku akýchkoľvek dôkazov o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva medzi podielovými spoluvlastníkmi je nutné vychádzať zo základu, že medzi účastníkmi konania naďalej pretrvávajú právne vzťahy vyplývajúce z podielového spoluvlastníctva k sporným nehnuteľnostiam. Súd skúmal naplnenie zákonných predpokladov pre nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním a uviedol, že nemožno konštatovať dobromyseľnosť držby sporných nehnuteľností právnych predchodcov žalobkýň, teda okolností svedčiacie o poctivosti právneho dôvodu nadobudnutia veci, resp. práva. Uviedol, že I. G. Z. a R. Z. vedeli, že od podielových spoluvlastníkov odkupujú podiely z ich podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam, avšak žalobkyne netvrdili a nepreukázali, z akého právneho dôvodu sa ich právni predchodcovia začali cítiť a považovať za výlučných vlastníkov konkrétnych nehnuteľností, ako vyplýva zo žaloby, a prečo sa nepovažovali za podielových spoluvlastníkov týchto nehnuteľností. Súd konštatoval, že žalobkyne síce preukázali faktické ovládanie veci ich právnymi predchodcami, ako aj ich vôľu nakladať s vecou ako so svojou, tieto práva vykonávali po zákonom požadovanú dobu, pričom nikým neboli rušení v užívaní týchto nehnuteľností, avšak nepreukázali dobrú vieru. ich právnych predchodcov, že im takto označené nehnuteľnosti výlučne vlastnícky patria. Navyše s prihliadnutím na výpovede žalovanej v 1. rade a žalovaného v 8. rade, ako aj svedkyne JUDr. S., je možné podľa názoru súdu prvého stupňa vylúčiť akúkoľvek dohodu medzi právnymi predchodcami žalobkýň a právnymi predchodcami žalovaných v 1. a 8. rade o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a uložil žalobkyniam v 1. až v 3. rade povinnosť nahradiť

trovy konania žalovanému v 8. rade (703,24 eur) na účet jeho právneho zástupcu. Ostatní žalovaní si trovy konania neuplatnili.

Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 30. apríla 2013, sp. zn. 14 Co 403/2011 rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.), žalovaným v 1. až 46. rade náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Odvolací súd v podrobnostiach poukázal na napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa. Uviedol, že aj napriek nesprávne citovaným zákonným ustanoveniam o vydržaní, toto pochybenie nemá vplyv na vecnú správnosť odvolaním napadnutého rozsudku, nakoľko zákonná úprava, ktorú mal okresný súd správne aplikovať, obsahovala v podstate totožné zákonné podmienky a predpoklady pre vydržanie, ako súčasť, okresným súdom citovaná právna úprava. Zjavne teda okresný súd vzal do úvahy a posudzoval totožné zákonné kritériá a podmienky nadobudnutia vlastníctva vydržaním, ako upravovala zákonná úprava v rozhodnej dobe. Konštatoval, že žalobkyniam sa v konaní nepodarilo produkovať také dôkazy, ktoré by relevantným spôsobom preukazovali dobromyseľnosť ich právnych predchodcov v tom, že im svedčí právny titul nadobudnutia vlastníckeho práva k týmto nehnuteľnostiam v celosti. Z výsledkov dokazovania vyplynulo, že právni predchodcovia žalobkýň mali v úmysle sa vysporiadať s ostatnými podielovými spoluvlastníkmi sporných nehnuteľností, ale je zrejmé, že sa so všetkými nevysporiadali. K argumentácii žalobkýň, že ich právni predchodcovia sa už podľa geometrického plánu vypracovaného dňa 28.11.1956 mali cítiť výlučnými vlastníckymi parcely číslo X. vo výmere X. m², rovnako ako na situačnom nákrese zo dňa 3.11.1971 vyhotovenom znalcom z odboru geodézie M. L. v sporovom konaní OS Lučenec, č. k. 6 C 222/70 je vyznačená hranica nehnuteľnosti parcely č. X. v užívaní I. Z. uviedol, že tieto územnodokumentačné listiny nemajú právnu relevanciu z hľadiska osvedčovania vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktoré sú na nich zakreslené. Geodeti pri vyhotovovaní územných plánov nemajú povinnosť si osobitne verifikovať objednávateľom geometrického plánu tvrdené skutočnosti ohľadom vlastníctva, či len oprávnenosti užívania zakresľovaných nehnuteľností z hľadiska ich súladnosti s aktuálnym stavom vlastníctva, vyplývajúcim z evidencie katastra nehnuteľností. Rovnako z hľadiska dokazovania dobromyseľnosti v domnení právnych predchodcov žalobkýň o vlastníctve sporných nehnuteľností v celosti, nenasvedčuje ani skutočnosť, že za nehnuteľnosti platili žalobkyne, a doposiaľ aj platia dane z nehnuteľností. Jednak aj žalovaná v 1. rade, ako aj žalovaní v 8. a 9. rade v konaní preukázali, že platia dane z nehnuteľností za tieto pozemky aj oni. Poukázal na judikát R 65/1972, podľa ktorého vedomie, že niekto vlastní iba spoluvlastnícky podiel

nehnutelnosti vylučuje, aj za predpokladu, ak užíva nehnuteľnosť po celú dobu výlučne sám – jeho dobromyseľnosť v tom, že mu vec patrí celá, ak nedošlo k udalosti, ktorá odôvodnene a preukázateľne mohla v užívateľovi vyvolať presvedčenie, že sa stal vlastníkom aj ostatných spoluvlastníckych podielov. Uviedol, že v tomto štádiu konania nemôže zohľadniť argument žalobkyní obsiahnutý v odvolaní, že sa súd mal oboznámiť aj s obsahom spisu v konaní OS Lučenec, č. k. 6 C 222/70, v ktorom ich právni predchodcovia viedli ako vlastníci pozemku č. X. susedský spor s J. T., pretože v štádiu prvostupňového konania takýto dôkazný prostriedok žalobkyne nenavrhl, a zo zápisnice z posledného pojednávania konaného dňa 26. júla 2011 je zrejmé, že okresný súd riadne poučil účastníkov konania podľa ustanovenia § 120 ods. 4 O.s.p. Uzavrel, že žalobkyne nepreukázali, ktorá právne významná skutočnosť mala byť relevantným dôvodom na nadobudnutie presvedčenia ich právnych predchodcov o vlastníctve sporných nehnuteľností ako celku, nie sú tak naplnené podmienky dané zákonom na to, aby bolo možné určiť, že vlastnícke právo k sporným pozemkom vzniklo vydržaním. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podali dovolanie žalobkyne v 1. až 3. rade. Navrhli napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu druhého stupňa na ďalšie konanie. Namietali § 237 písm. g/ O.s.p. z dôvodu, že o senáte krajského súdu, ktorý vo veci rozhodoval, možno mať odôvodnené pochybnosti o jeho nezáujatosti vzhľadom na pomer k účastníkom súdneho konania. Tento pomer vyvodzovali dovolateľky z toho, že dcéra žalovaného v 8. rade JUDr. M. S., ktorá bola v konaní vypočutá ako svedkyňa, je sudkyňou Krajského súdu v Banskej Bystrici a bola ňou i v čase rozhodovania odvolacieho súdu. Výsledok sporu má dosah aj na vlastnícke práva a teda záujmy právnych nástupcov žalovaného v 8. rade, v tomto prípade jeho dcéry. Pokiaľ teda dcéra žalovaného v 8. rade má taktiež záujem na výsledku konania, nemôže pre jej kolegiálnu, možno až priateľskú vzťah prejsť objektívnym testom neustrannosti ani senát krajského súdu, ktorý vo veci rozhodoval. Namietali aj to, že v čase podania odvolania mala JUDr. M. S. pozastavený výkon funkcie sudcu, a o podanom odvolaní sa rozhodlo, po neprimerane dlhej dobe, až v čase, kedy bola opäť sudkyňou s riadnym výkonom funkcie. Ďalej namietali, nesprávne hodnotenie dôkazov, a z toho vyplývajúce nesprávne právne posúdenie otázky dobromyseľnosti vydržateľov. Napadnutý rozsudok je podľa názoru dovolateľiek nepreskúmateľný, lebo neodpovedal na odvolaciu námietku, že na dobromyseľnosť právnych predchodcov žalobkyní nemá vplyv skutočnosť, že neoslovili/sa nevysporiadali s právnyimi predchodcami žalovaných v 1., 8. a 9. rade. Títo za

spoluvlastníkov predmetných pozemkov v posudzovanom časovom období (podľa geometrického plánu z roku 1956) neboli považovaní. Na záver dovolania uviedli, že otázka je ústavná súladnosť postupu súdu podľa § 120 ods. 4 O.s.p., kedy absolutizáciou použitia tohto ustanovenia súd neprihliadne ani na dôkaz, ktorý zásadným spôsobom spochybňuje vecnú správnosť skutkových zistení, a teda aj meritórneho rozhodnutia. Konštatovali však, že sa nedomnievajú, že v tomto prípade k takémuto postupu súdu došlo.

Žalovaná v 1. rade vo vyjadrení sa k dovolaniu uviedla, že ide podľa nej o ničím nepodložené obviňovanie senátu krajského súdu, lebo námietka zaujatosti nebola uplatnená už v odvolaní. Poukazovala na svoje výpovede v konaní a stotožňovala sa s právnymi názormi uvedenými v odôvodnení rozsudkov súdov nižších stupňov.

Ostatní žalovaní sa k dovolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podali včas účastníčky konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpené advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom. Dospel pritom k záveru, že dovolanie žalobkýň nie je prípustné.

Dovolanie má v systéme opravných prostriedkov občianskeho súdneho konania osobitné postavenie. Ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno napadnúť právoplatné rozhodnutie (iba) odvolacieho súdu. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie.

Právo na súdnu ochranu nie je absolútne. V záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha obmedzeniam, resp. podmienkam (čl. 46 ods. 4 v spojení s čl. 51 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Právo na súdnu ochranu sa v občianskoprávnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania. V dovolacom konaní procesné podmienky upravujú ustanovenia § 236 a nasl. O.s.p. (I. ÚS 4/2011).

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti rozsudku. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

Dovoláním je napadnutý rozsudok, ktorý nevykazuje znaky žiadneho z vyššie uvedených rozhodnutí; prípustnosť dovolania preto z § 238 O.s.p. nevyplýva.

V súlade s ustanovením § 242 ods. 1 O.s.p. a so zreteľom na obsah dovolania dovolací súd ďalej skúmal, či procesná prípustnosť dovolania žalobkýň nevyplýva z § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Žalobkyne existenciu procesných väd konania v zmysle § 237 písm. a/ až f/ O.s.p. netvrdili a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Žalobkyne namietali vadu konania podľa § 237 písm. g/ O.s.p. z dôvodu kolegiálneho vzťahu dcéry žalovaného v 8. rade (vo veci vypovedala ako svedkyňa) so sudcami Krajského súdu v Banskej Bystrici, ktorého je tiež sudkyňou.

Podľa § 14 ods. 1 O.s.p. sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti. Podľa § 14 ods. 3 O.s.p. dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci, alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach.

Neexistencia žiadneho rozhodnutia alebo existencia právoplatného rozhodnutia nadriadeného súdu o tom, že sudca je alebo nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí, nebránila v danom prípade dovolaciemu súdu pri skúmaní podmienok prípustnosti dovolania podľa ust. § 237 písm. g/ O.s.p. posúdiť túto otázku samostatne a prípadne i inak než ju posúdil nadriadený súd (R 59/1997).

I keď zákon v § 14 ods. 1 O.s.p. spája vylúčenie sudcov z prejednávania a rozhodovania vo veci nielen so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale aj vtedy, ak možno mať čo i len pochybnosť o ich nezaujatosti, nemožno prehliadať, že rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 14 ods. 1 O.s.p. predstavuje výnimku z významnej ústavnej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Vzhľadom na to možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania podľa rozvrhu práce pridelenej veci len celkom výnimočne a len zo skutočne závažných dôvodov, ktoré sudcovi zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom, objektívne, nezaujato a spravodlivo. Samotný subjektívny názor účastníka konania, že v osobe určitého sudcu sú dané okolnosti vylučujúce ho z prejednávania a rozhodovania vecí, nezakladá ešte bez ďalšieho dôvod pre legitímne obavy z jeho nestranného a nezaujatého rozhodovania.

Podľa § 14 ods. 1 O.s.p. je právne významný vzťah sudcu, a to buď k veci (kedy má sudca svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia o veci), alebo k účastníkom konania (vtedy, ak sudca má k účastníkovi konania určitý osobný vzťah, so zreteľom na ktorý možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti) a napokon k zástupcom účastníkov konania (kedy tento vzťah vykazuje znaky vzťahu predošlého).

Dovolací súd z obsahu spisu nezistil žiadne také skutočnosti, z ktorých by bolo možné vyvodit' pochybnosť o nezaujatosti vo veci konajúceho senátu v zmysle uvedeného ustanovenia § 14 ods. 1 O.s.p. Žalobkyne namietajú zaujatosť senátu krajského súdu z dôvodu vzťahu k účastníkom konania, avšak z obsahu podaného dovolania vyplýva, že tento vzťah

vyvodzujú len z tvrdeného kolegiálneho vzťahu sudcov krajského súdu k svedkyni, ktorá nie je účastníčkou konania, ale dcérou účastníka konania (žalovaného v 8. rade). Nejde preto o vzťah predpokladaný v § 14 ods. 1 O.s.p. Taktiež ani druhá námietka žalobkyní, týkajúca postupu sudcu v konaní nemôže byť podľa ods. 3 toho istého paragrafu dôvodom na vylúčenie sudcu. Z uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že námietka žalobkyní o existencii procesnej vady konania podľa § 237 písm. g/ O.s.p. nie je opodstatnená.

Žalobkyne namietali nedostatky týkajúce sa odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, a tým jeho nepreskúmateľnosť. Nepreskúmateľnosť je v ustálenej rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaná za vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Treba uviesť, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky totiž vyplýva, že tak základné právo podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy, ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru v sebe zahŕňajú aj právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/06); právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu.

Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnym názorom, návrhmi a hodnotením dôkazov.

Právo na spravodlivý proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi. Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa citovaného čl. 6 ods. 1 dohovoru nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov, resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecných záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané

a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre zákonného rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O.s.p.), pričom účastníkovi konania musí dať odpoveď na podstatné (zásadné) otázky a námietky spochybňujúce závery namietaného rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach. Citované zákonné ustanovenie sa totiž chápe aj z hľadiska práv účastníka na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorého súčasťou je aj právo na súdne konanie spĺňajúce garancie spravodlivosti, a toto ustanovenie treba vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), porovnaj napr. rozsudok vo veci Garcia Ruiz proti Španielsku z 21. januára 1999, sťažnosť č. 30544/96, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1999-I tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III, rozsudok Higginsova a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I). Ústavný súd Slovenskej republiky vyslovil, že „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu“, a že „takéto odôvodnenie musí obsahovať aj rozsudok opravného (odvolacieho) súdu (pozri uznesenie z 3. júla 2003, sp. zn. IV. ÚS 115/03).

V prejednávanej veci odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil, zhrnul jeho dôvody a odvolacie námietky žalobkýň, s ktorými sa vo svojom odôvodnení aj náležite vysporiadal. Konštatoval správnosť záverov súdu prvého stupňa, že

v danom prípade nebola žalobkyňami preukázaná dobromyseľnosť ich právnych predchodcov v tom, že im vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam ako celku skutočne patrí. Aj keď viaceré skutočnosti nasvedčujú záverom, že skutočne postupne od niektorých spoluvlastníkov ich podiely neformálne odkúpili, výsledky dokazovania nasvedčujú k záveru, že si boli vedomí svojho podielového spoluvlastníctva k týmto nehnuteľnostiam, a mali snahu sa so všetkými podielovými spoluvlastníkmi vypořiadat', čo sa im však nepodarilo. Toto bol podľa súdov prvého aj druhého stupňa hlavný dôvod pre zamietnutie žaloby.

Dovolateľky preto nedôvodne namietajú, že napadnutý rozsudok neodpovedal na odvolaciu námietku, že nemá vplyv na dobromyseľnosť právnych predchodcov žalobkýň, že neoslovili/sa nevysporiadali s právnymi predchodcami žalovaných v 1., 8. a 9. rade, keďže títo za spoluvlastníkov predmetných pozemkov v posudzovanom časovom období (podľa geometrického plánu z roku 1956) neboli považovaní. Odvolací súd vo svojom odôvodnení jasne uviedol, že mal za preukázané, že právní predchodcovia žalobkýň sa nevysporiadali so všetkými podielovými spoluvlastníkmi, hoci to aj podľa vykonaného dokazovania mali v úmysle. Takto sa snažili v rokoch 1972 - 1974 vysporiadat' aj s právnymi predchodcami žalovanej v 1. rade avšak neúspešne, čo odporuje tvrdeniu žalobkýň o dobromyseľnosti ich právnych predchodcov, a taktiež ich námietke o tom, že právní predchodcovia žalovaných v 1., 8. a 9. rade neboli v posudzovanom čase za spoluvlastníkov predmetných pozemkov považovaní. Taktiež k tejto námietke uviedol, že geodeti pri vyhotovovaní územných plánov nemajú povinnosť si osobitne verifikovať objednávateľom geometrického plánu tvrdené skutočnosti ohľadom vlastníctva, či len oprávnenosti užívania zakresľovaných nehnuteľností z hľadiska ich súladnosti s aktuálnym stavom vlastníctva vyplývajúcim z evidencie katastra nehnuteľností.

Z týchto dôvodov má dovolací súd za to, že odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu v uvedenom rozsahu, nie je nepreskúmateľné a plne rešpektuje základné právo účastníkov na spravodlivý súdny proces (pozri III. ÚS 115/2003).

K námietke dovolateľiek týkajúcej sa nedostatkov pri hodnotení dôkazov, dovolací súd uvádza, že táto námietka dovolateľiek nie je dôvodná. V zmysle § 132 O.s.p. dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci. Nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je vadou konania v zmysle § 237

O.s.p. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne, no táto skutočnosť ešte sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. [pre úplnosť treba dodať, že nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je samostatným dovolacím dôvodom ani vtedy, keď je dovolanie procesne prípustné (viď § 241 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p.)].

Pokiaľ obsah dovolacích námietok smeroval k spochybneniu právneho posúdenia veci odvolacím súdom v napadnutom rozsudku (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), treba uviesť, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Súd ale právnym posúdením veci neodníma účastníkovi konania možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (pozri rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 112/2001 uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 43/2003 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 50/2002 uverejnené v časopise *Zo súdnej praxe* pod č. 1/2003). Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je Najvyšším súdom Slovenskej republiky považované za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (v tejto veci sa však o takýto prípad nejedná), zároveň je ale zhodne zastávaný názor, že (ani prípadne) nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov nie je procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., lebo (ani prípadným) nesprávnym právnym posúdením veci súd účastníkovi konania neznemožňuje realizáciu žiadneho jeho procesného oprávnenia (pozri napríklad rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 102/2004, sp. zn. 2 Cdo 282/2006, sp. zn. 3 Cdo 174/2005 a sp. zn. 4 Cdo 165/2003). Aj za predpokladu, že by dovolacie námietky o založení rozhodnutia na nesprávnom právnom posúdení veci boli (prípadne) opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného hľadiska neposudzoval), dovolateľkami vytýkané okolnosti by mohli mať za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladali by ale prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 237 O.s.p.

Možno teda uzavrieť, že dovolací súd nezistil skutočnosti, ktoré by zakladali prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p., a keďže dovolanie nie je prípustné ani podľa § 238 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky tento mimoriadny opravný prostriedok žalobkýň odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky žalovaným, ktorí mali v dovolacom konaní úspech, proti neúspešným žalobkyniam, náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, pretože nepodali návrh na ich priznanie (§ 243b ods. 5 veta prvá O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p. a § 151 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 6. augusta 2014

JUDr. Oľga T r n k o v á, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Monika Poliačiková